

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	26. april 2018

SAK NR 037-2018

PREISERING AV ADMINISTRERENDE DIREKTØRS FULLMAKTER INNENFOR «DAGLIG LEDELSE» OG DELEGERING AV RETTSLIGE FULLMAKTER TIL ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Forslag til vedtak:

1. Styret vedtar presiseringene av administrerende direktørs fullmakter innenfor «daglig ledelse», i henhold til helseforetaksloven § 37.
2. Styret gir administrerende direktør fullmakt til på vegne av Helse Sør-Øst RHF å:

I straffesaker:

- Anmelde straffbar handling, begjære offentlig påtale for straffbare handling og begjære pådømt sivile krav i straffesak
- Ivareta partsrettigheter i straffesaker, herunder anvende rettsmidler (erklære anke og begjære ny behandling av sivile krav)

I sivile saker:

- Opptre som lovlig stedfortreder.
- Inngå forlik, reise sak, herunder forliksklage og søksmål.
- Anvende rettsmidler mot rettslige avgjørelser (herunder erklære anke)

Hamar, 19. april 2018

Cathrine M. Lofthus
administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

I henhold til helseforetakslovens § 37 har daglig leder fullmakter innenfor rammene for «daglig ledelse» og skal for øvrig følge de retningslinjer og pålegg som styret har gitt.

Saken omhandler en fullmaktsmatrise som er å anse som en presisering av de generelle fullmaktene som ligger i «den daglige ledelse».

I tillegg omhandler saken en tilrådning om at kompetansen til å utføre rettslige handlinger på vegne av foretaket delegeres fra styret til administrerende direktør.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

Fullmakter innenfor «daglig ledelse»

Det er foretatt en revisjon av fullmakter i Helse Sør-Øst RHF. Vedlagte fullmaktsmatrise er utarbeidet basert på den fullmaktstrukturen som ble vedtatt i styret 19. juni 2008, sak 069-2008. Den er å anse som en presisering, ikke en innskrenkning, av de generelle fullmaktene som ligger i «den daglige ledelse».

Dette betyr at den vedlagte fullmaktsmatrisen ikke er ment å være uttømmende, og ved tvil vil den generelle forståelse av hva som ligger i «daglig ledelse» være normgivende. Enkelte forhold som er tatt med i matrisen, er uten tvil å anse som en del av «daglig ledelse». Det er imidlertid tatt med av hensyn til oversikten; for eksempel gjelder dette administrerende direktørs myndighet til å anviser konsernrevisjonens kostnader og fullmakten til å godkjenne bierverv, mens andre forhold er tatt med for å presisere grensene for administrerende direktørs fullmakter i forhold til styret.

I tråd med alminnelige prinsipper er det i fullmaktstrukturen i det regionale helseforetaket lagt til grunn det klare prinsipp at anvisning og attesting foretas av to personer, samt at ingen kan anviser utbetalinger til seg selv. Det innebærer for eksempel at administrerende direktørs kostnader anvises av konserndirektør. Videre forutsettes det at administrerende direktør kan delegerer sine fullmakter, med mindre styret har begrenset delegasjonsadgangen.

Fullmakter ved straffesaker

Helse Sør-Øst RHF bør innrette seg etter både den gamle straffeloven av 1902 og den nye straffeloven av 2005. Straffeloven av 2005 trådte i kraft 1.oktober 2015, samtidig som Straffeloven av 1902 ble opphevd, jf. den nye straffeloven § 411 om ikraftsetting. Straffelovgivningen på *handlingsstidspunktet* skal som hovedregel anvendes, men straffelovgivningen på *avgjørelsestidspunktet* skal likevel anvendes når dette fører til et mer gunstig resultat for siktede, jf. den nye straffeloven § 3 om straffelovgivningens virkeområde i tid. Det kan fortsatt dukke opp straffbar handling som ble begått tidligere og som således rammes av den gamle straffeloven.

Både straffeloven av 1902 og 2005 bygger i litt ulike varianter på prinsippet om offentlig påtale med mindre annet er bestemt i lov. I tilfeller der lovgivningen krever at den fornærmede må begjære påtale, vil det være styret som har denne fullmakten med mindre det er delegert til

administrerende direktør. Dersom påtalebegjæring fra fornærmede mangler når dette kreves for offentlig påtale, vil saken avvises etter straffeprosessloven og det tas bare etterforskingsskritt som ikke kan utsettes.

Etter straffeprosessloven § 84a tilligger partsrettighetene i en straffesak hvor et foretak er siktet, den personen som foretaket utpeker. Lovens ordning er således at styret i foretaket kan utpeke administrerende direktør eller dennes stedfortreder når stedfortrederen fungerer i administrerende direktørs sted til å utøve partsrettighetene for siktede.

Slik delegasjon gjøres i vedlagte fullmakt til administrerende direktør i saker om straffbare forhold.

Fullmakter ved sivile saker

Tvisteloven av 2005 trådte i kraft 1. januar 2008, samtidig som tvistemålsloven av 1915 ble opphevd, jf. tvisteloven § 37-1 om ikraftsetting og tilhørende forskrift. For et foretak er det styret som er lovlig stedfortreder. Dette ble tidligere kalt for partsrepresentant. Stedfortrederen *«ivaretar alle partens rettigheter og plikter i rettsaken»* for upersonlige rettssubjekter, jf. tvisteloven § 2-3 første ledd. Stedfortrederen for upersonlige rettssubjekter er *«den person som kan motta forkynnelser på vegne av rettssubjektet»*, jf. tvisteloven § 2-5 første ledd, altså styret eller den som styret velger. Stedfortrederen *«kan delegerer»* adgangen til å opptre som stedfortreder *«til en annen person som er tilsatt i rettssubjektet eller tilknyttet denne delen av virksomheten som søksmålet gjelder»*, og slik delegering *«kan gjøres for en enkelt sak eller for bestemte sakstyper og må skje skriftlig»*, jf. tvisteloven § 2-5 annet ledd.

Styret kan delegerer adgangen til å opptre som stedfortreder til administrerende direktør eller dennes stedfortreder ved administrerende direktørs fravær, som stående fullmakt gjeldende til enhver tid for alle saker uten noen oppsplitting. Fullmakten bør gjelde å foreta alle prosesshandlinger i enhver sak, herunder å reise og ta imot søksmål ved forliksklage og stevning, å erklære og ta imot anke over rettslige avgjørelser og å inngå forlik.

Slik delegasjon gjøres i vedlagte fullmakt til administrerende direktør i sivile saker.

3. Administrerende direktørs anbefalinger

Administrerende direktør anbefaler vedlagte presiseringer av fullmakter innenfor «daglig ledelse» i henhold til helseforetakslovens § 37.

I nødvendige rettslige handlinger på vegne av Helse Sør-Øst RHF er det vesentlig å overholde bestemte lovfastsatte frister og i noen tilfeller er det ikke hensiktsmessig å styrebehandle de aktuelle sakene. Det tilrås på denne bakgrunn at kompetansen til å utføre rettslige handlinger på vegne av foretaket delegeres fra styret til administrerende direktør. Dette betyr at administrerende direktør tilrås at fullmakt til å anmelde straffbare forhold og begjære offentlig påtale i straffesaker, samt begjære pådømt sivile krav, delegeres fra styret i Helse Sør-Øst RHF til administrerende direktør. Det tilrås videre at retten til å anvende rettsmidler (anke og å begjære fornyet behandling av sivile krav) delegeres fra styret i Helse Sør-Øst RHF til administrerende direktør

Videre tilrår administrerende direktør at fullmakt til å inngå forlik, reise sak, herunder forliksklage, søksmål og til å anvende rettsmidler mot rettslige avgjørelser ved å erklære anke, delegeres fra styret i Helse Sør-Øst RHF til administrerende direktør.

Administrerende direktør skal sørge for at styret orienteres om alle saker som er vesentlige ut fra foretakets forhold.

Trykte vedlegg:

- Administrerende direktørs fullmakter innenfor «daglig ledelse»
- Fullmakt til administrerende direktør i saker om straffbare forhold
- Fullmakt til administrerende direktør i sivile saker

Utrykte vedlegg:

- Ingen